

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK 1974

Vörösmarty: Czillei és a Hunyadiak. Előadás a Dóm téren este 8 órakor.

XV. Szegedi Nyári Tárlat megnyitása a Móra Ferenc Múzeum képtárában, délelő 12 órakor.

Musica Antiqua Hungarica együttes hangversenye a városi tanács udvarában, hétfőn este 8 órától, rossz idő esetén a Lenin körüli konzervatóriumban.

A munkásörtség zenekarának térzenéje a Széchenyi téren délelő 11 órától.

Kokas Ignác festőművész kiállítása a November 7. Művelődési Központban, szeptember 1-ig.

Kátai Mihály tűzzománcműveiből kiállítás a Képcsarnok bemutatótermében, augusztus 2-ig.

Régi művek, új szerzemények kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, július 30-ig.

Bódy Irén textiltérvező képfestő kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, július 30-ig.

Mészáros Dezső szobrászművész szabadtéri szobor kiállítása a Móra-parkban, augusztus 20-ig.

Melocco Miklós szobrászművész kiállítása a Közművelődési Palota kupolájában, augusztus 20-ig.

28. Szegedi Ipari Vásár a Marx téren, július 28-ig.

XL. Pedagógiai Nyári Egyetem előadásai az MTA Szegedi Biológiai Központjának előadótermében, hétfőn délelő 9-től.

Három kiállítás

Tegnap, szombaton három új tárlat nyílt Szegeden: Kokas Ignác Munkácsy-díjas festőművész kamaratárlatát Apáti Miklós költő nyitotta meg a November 7. művelődési központban. Móra Ferenc halálának 40. évfordulójára a Somogyi-könyvtár rendezett emlékkiállítást. Az NKfV szegedi üzemegysége és a Móra Ferenc Múzeum között létrejött szocialista szerződés eredményeképpen ipari kiállítás nyílt a múzeum kamaratermében *Kőolaj és földgáz* címmel: Juratovics Aladár, az algyői üzemegység vezetője, országgyűlési képviselő és dr. Progmayer Ottó, a múzeum igazgatója nyitotta meg.

Kokas Ignác iskolát teremő festőművész. A November 7. művelődési központ paravánjaira akasztott 17, jó részt nagyméretű festménye meggyőzően arról minden látogatót. Igazi festőiség, a színek biztos és nagyvonalú használata, a felületek kezelésének virtuozitása, gondolati gazdagság jellemzi ezeket a képeket. A nagy, egyenmő felületeket finoman megmunkált, szövevényes részletek törnek meg, a fakturális szépségeket rejtő organikus és mozgalmos formáknak néhány határozott, erőteljes egyenes vagy ívelt folt szab határt. Szintetizálja Kokas a legkülönbözőbb festői hatásokat, a finom ecsetkezeléstől a fröcskölésig, csurgatásig, a különböző színretek egymás fölé helyezéseig.

Az *Elhagyom a falum* című nagyméretű festmény kulcsa lehet művészetének. A kettős osztású kép kisebb tétele karakteres falusi motívumokat sorakoztat fel: kerítést, házfalrészletet, ablakot. Mellette a szigorú és határozott fekete függőlegessel elválasztott nagyobb tábla az összekuszálódott, bonyolult világnak, az új rend teremtésének vállalása. Képeinek jelentős része a művész tragikumra való hajlamát mutatja. A *Néma ház*, az *Utazás az alvilágba*, az *Enyészet*, az *ember harcai*, az *Öregek háza* is ezt bizonyítják. Alkotásain a visszafogott szürkészöld felületekből, a burjánzó enyésző formákból azonban mindig fölragyog, elővillan egy-egy na-

rancessárga vagy vörös folt izzó fénye: Kokas nem peszsimista festő.

A Somogyi-könyvtár ritkaságainak bemutatója idén aktualitáshoz kapcsolódik: a negyven éve halott Móra Ferenc emlékét idézi. Juhász Gyula szellemes jellemzése a kiállítás címe: *Móra Ferenc ezeregy élete*. A paravánokon és tárlókban felsorakoztatott dokumentumok a sokarcú Mórát állítják a látogató elé: az író, költőt, a gyerekek kedvencét, a néprajzkutatót és természettudóst, a régészt, a múzeumigazgatót, az újságíró. Az eredeti kéziratok, levelek, fotók, egykorú újságok, könyvek kiadásai hatalmas életműhöz kalauzsolják az érdeklődőket.

Ágnes

A színpad előterében fiúruhába öltözött lány ajánlkozik Hunyadi Mátyás mellé íródeákknak. Felső az első próbán, nem ismeri a latin írást. A birok elől menekülve kibomlik hosszú haja, ki derül a turpisság. Ekkor kezdődik csak az igazi kergetőzés, futkározás — *Várad* Hédi, az előadás diákruhába bújt Ágnes, láthatóan nagy kedvvel, élvezettel játszik a hatalmas színpadon.

— Nagyon szeretem a szegedi játékokat, s hálás vagyok, mert évekként ezelőtt igen szép szereppel ajándékozott meg. *Shakespeare Szentivánéji álom* című vígjátékában Titániát alakíthatam a Dóm téren. Most is élvezem a nagy mozgási lehetőséget, a lépcsőn föl, lépcsőn le futkározást. A színészi eszközök közül a mozgás mindig közel állt hozzám, táncosnó szerettem volna lenni.

— Ágnes figurája izgalmas szerep, hiszen fiúruhába bújni mindig hálás feladat. Talán éppen azért, mert ritkán adódik lehetőség olyan játékokra, amikor az ember megmutathatja a benne rejlő fiús vonásokat. A *Czillei és a Hunyadiak* című drámában minden pillanat politika, történelem. A szerelmi percek is. Nem feledhetjük, hogy a nézők a magyar történelem egyik politikai sakkjátszmájának lépéseit látják. Szinte újjáalkottuk a dara-

A múzeum kamaratermének közepén két és fél méteres fúrótoronymodell. Jelképe is lehetne a szocialista szerződések tartalmának, hiszen ez a modell az algyői olajbányászok és a Móra Ferenc Múzeum közösen rendezett Kőolaj és földgáz kiállításának egy darabja. Az olaj és a földgáz az utóbbi években összefonódott Szeged nevével. A kiállítás táblákon és fotókon mutatja be a kőolaj és földgáz keletkezését, termelésének technológiai folyamatát, kutatását és feltárását. A látogatókat szemléletes magyarázó rajzok, ábrák, grafikonok és tárgyi anyagok segítik az eligazodásban.

Tandi Lajos

Ágnes

bot, még délelőtt is próbáltunk. Nem is bántam — legalább lebarantam egy kicsit.

L. T.

Várad Hédi

Két nap alatt, a vásárban:

Tizenkétezer látogató Sajtótájékoztatók

Tegnap, szombaton sok látogatója volt a Szegedi Ipari Vásárnak. A pavilonok megteltek nézelődő emberekkel, nehéz volna megállapítani, hol gyűlt össze legnagyobb közönség. Az iskolaudvarban felfigyeltünk egy csoportra, amely láthatóan élénk érdeklődéssel vette körül a Békés megyei Téglai és Cserépipari Vállalat házikóját. Igen szellemes módon mutatják be a téglából, cserépből készült építőipari alapanyagok változásait. Megtudtuk, hogy az ilyen eljárással épült hétfői ház négyzetméterre kétezer forintba kerül.

A Csongrád megyei Házipari és Népművészeti Szövetkezet kiállításán is tettünk látogatóknak a csongrádiak ötletes falidísz-összeállítását, a Szegedi Házipari Szövetkezet kötött, himzett gyermekruházati bemutatója. A jugoszláv kiállítóknál is sokan megfordultak. Sok mindent meg is lehet vásárolni a különböző elárúshelyeken. Ruhaanyagokat, a KOMPLETT-nél kötött holmikát, a paprikafeldolgozó készítményeit, a MEK-nél friss gyümölcsöt, és így tovább. Az első két napon 12 ezer látogató távozott kellemes élménnyel a Szegedi Ipari Vásárról.

Tegnap, szombaton több kiállító cég tartott tájékoztatót a saját munkatársainak.

A csepeli *Kerék- és Varrogépgyár* gazdasági igazgatója, Szabó Imréné, elmondta, hogy a gyár első ízben vesz részt önálló kiállítóként a Szegedi Ipari Vásáron. Elsősorban azokat a termékeiket akarják bemutatni,

Minden szabadtéri előadás a színésznek mérkőzés a nézőtérrel. Sikeres meggyőzni a nézőtérrel ülők ezreit. A hatalmas térnek csábításában könnyen elillanhat a közönség figyelme. A színpadon mindig érezni a nézőtér jelenlétét, aktivitását, vagy éppen hanyatló figyelmét. Ilyenkor van szükség ritmusváltásra, hogy a nézőtér és közönség között mind gyakrabban létrejöjjön a varázslat — kezdi a beszélgetést Sinkovits Imre.

A *Czillei és a Hunyadiak* politikai dráma. Szükséges-e a mai színművészeknek politikai, társadalmi kérdésekkel foglalkozni, ismerni kell-e a világ eseményeit, hazánk problémáit?

Feltétlenül. Ha abból indulok ki, hogy mi a hivatásunk lényege, lehetetlen nem foglalkozni a világ eseményeivel, hazánk életével. Abban a pillanatban, amikor kilépek a színpadra, és *Madách*, *Vörösmarty*, *Illyés Gyula*, *Németh László* vagy éppen *Szakonyi Károly* gondolatait közlöm, része vagyok egy politikai, közművelődési nevelőmunkának. Nekem is tisztában kell lennem az alkotói szándékkal, az írói gondolattal, tudnom kell, milyen ügyet szolgálók. Úgy érzem, kezdetől részese vagyok a Nemzeti Színház azon törekvésének, hogy ne csak felújítsunk egykori magyar drámákat, de újakat is fedezzünk fel. A magyar dráma ügye már növekedéskoromban érdekelt, Katona Zsuzsika drámáiból írtam diplomadolgozatot. Belső vágyam szerencsésen találkozott a Nemzeti Színház azon törekvésével, hogy a népművelés, a közművelődés a színház elsődleges kötelessége. A negatív figurák, mint éppen Czillei, mindig izgattak, éppen a rossz hagyományok miatt. Ezekből az alakokból is teljes értékű, háromdimenziós embert igye-

Sinkovits Imre

keztem formálni, a fény árnyékontúrait erőteljes színészi eszközökkel aláhúztam.

T. L.

Pillanat

Tavalyi emlék. Mózes éjjel negyed 11-kor egyedül áll a Dóm tér színpadán. Rávetődnek a reflektorok fénynyalábjai, szinte lemezletlenítik. Vele szemben hatezer ember, hatezer figyelő szempár. Micsoda kiszolgáltatottság, micsoda aránytalanság! Egyáltalán, hogy nem billen fel ez a mérleg?! Egyik serpenyőjében a színész, Sinkovits Imre, Mózes jelmezében, a megtestesült madáchi gondolat — a másikban hatezer élményre utas néző. A monológ után percnyi szünet. És csönd. A végtelen és szinte időtlen csöndben ciripelni kezd egy tücsök. Hátborzongatóan nagy pillanat. A színház varázsa. Ilyen csöndek előzik meg a vastapsokat.

Tavalyi emlék. Sok hasonlót az idei évadra!

Szilágyi Erzsébet

Szegeden emlékeznek a Tragédia-előadásokra, amelyekben Lukács Margit játszotta Évát, ő pedig nemcsak szívesen emlékezik, mint mondta: hazajött, otthon érzi magát a városban.

— Szilágyi Erzsébet szerepében alig kell valamit mondanom, de minden szava fontos. Annak ellenére is, hogy elsősorban a megjelenésével, ottlétével hat. A színész számára nagyon nehéz és szép feladat: jóformán szavak nélkül, csak színpadi magatartásával elmondani mindent, így teremteni hatást. Meggyőződésem, hogy a Czillei és a többi magyar dráma bemutatása szép, fontos feladata a Nemzeti Színháznak, nemes a cél, amiért együtt dolgoztunk az utóbbi nyolc évben.

— A színész és a közönség kapcsolata talán még közvetlenebbül érzékelhető a pódiumművészetben. Lukács Margit sok önálló estet tartott már.

— Évához nem lehetek hűtlen. Játszottam már kamaraszínpadon, a margitszigeti és a szegedi szabadtérin, irodalmi színpadon. Pódiumon is meg kellett csinálnom. Az összeállítás a Tragédiából vett részekből épült, a szövegen alig változtattam. A közönséggel teremtetett kapcsolatot szempontjából számomra minden előadás megismételhetetlen, hiszen min-

Lukács Margit

dig mások hallgatnak. Rendkívüli koncentrációt igényel, és persze a színpadiaktól különböző eszközöket, hogy soha egy pillanatra se szakadjon meg a kontaktus. Az utóbbi két évből a legszebb emlékeim azok a pillanatok, amelyeket Pirandello: *Ahogy szeretsz* című darabjának női főszereplőjeként élhettem át. Az árnyaltan jellemzett, nem mindennapi életet élő nőalak sorsfordulóinak bemutatásakor tisztán éreztem: velem, azaz vele együtt él, lélegzik a nézősereg, bánkodik, izgul vagy örül, nemcsak követi, hanem éli, ami a színpadon történik. Bárcsak ilyen lehetne minden színpadi perc.

Szilágyi Erzsébet

Statiszták megint

A visszaszámítás már péntek este elkezdődött. Az első alaposan megtréfálta a főpróbára szereplőit, akiket azért vigasztalhat egy közheleszámba menő sikertérkép igazsága: elrontott főpróbát jó előadás követ.

A pénteki főpróbát az időjárás rontotta el — annak kell javítania.

Tegnap reggel „szót kért” a rádió menetrendszerű rovatában az újszegedi kendergyárban dolgozó Vedres György, a Játékok egyik leghűségesebb statisztaszereplője, az ünnepi hetek, a szabadtéri jelentőségét méltatta. Délelőti premierláz a Klauzál téri irodán, egymás kezébe adják a kilincset, s a beszédéma persze az esti nyitány, azért a holnaputánra is gondolkodnak. Hétfőn, július 22-én délután 5 órától ugyanis megint statisztákat válogatnak a téren — már a 26-án bemutatkozó János vitézhez.

Termékeiket akarják bemutatni,